

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο δοκιμιογράφος αναφέρεται στο περιεχόμενο, τα είδη και τη σημασία της φιλίας. Τη χαρακτηρίζει ως πολύτιμο αγαθό μέσω του οποίου ο άνθρωπος εκδηλώνει την αγάπη του προς το συνάνθρωπο. Ορίζει τη φιλία ως «εύνοια», καλή διάθεση, τρυφερότητα, συντροφικότητα και αμοιβαιότητα προς ένα έμψυχο ον. Τη διακρίνει σε χρησιμοθηρική, ηδονιστική και ουσιαστική. Οι δύο πρώτες είναι σχέσεις υστερόβουλες και ωφελιμιστικές. Το τρίτο είδος, η άρρηκτη φιλία, προσδιορίζει σχέσεις που διέπονται από αγάπη, εντιμότητα, ομοιότητα και ποιότητα. Αυτή η άρτια φιλία είναι δεσμός ανθρώπων που δεν αλλοτριώνεται ούτε φθείρεται αλλά μένει διαχρονικός. Καταλήγοντας, θεωρεί ότι ο φίλος είναι αυτός που βοηθεί τον άνθρωπο να υπερβεί τις δυσκολίες και τους κινδύνους της ζωής, είναι σύμβουλος και «αυστηρός κριτής».

- B1. α.** Ακόμα και οι τρυφερές σχέσεις μας με τα άψυχα είναι φιλία. **ΛΑΘΟΣ**
β. Η αμοιβαιότητα των αισθημάτων είναι απαραίτητη προϋπόθεση της φιλίας. **ΣΩΣΤΟ**
γ. Η φιλία δεν αποκλείει την προσδοκία οποιασδήποτε υλικής ανταμοιβής και ευχαρίστησης. **ΣΩΣΤΟ**
δ. Η τέλεια φιλία είναι εκείνη που στηρίζεται σε ηθικές αξίες. **ΣΩΣΤΟ**
ε. Σε μια δύσκολη στιγμή της ζωής μας μπορούμε να στηριχτούμε και σε άλλους συμπαραστάτες και συμβούλους εκτός από έναν φίλο. **ΛΑΘΟΣ**

B2. α) Η τρίτη παράγραφος αναπτύσσεται με συνδυασμό μεθόδων. Συγκεκριμένα εντοπίζεται η μέθοδος της **διαίρεσης** «τρία είδη ... συναναστροφής».

διαιρετέα έννοια: οι φιλικές σχέσεις,

διαιρετική βάση (εννοείται): ο σκοπός,

μέλη / πηλίκο της διαίρεσης: «διά το χρήσιμον», «δι' ηδονήν», «διά το αγαθόν». Στην πρώτη περίπτωση ... Στη δεύτερη περίπτωση ... (το τρίτο μέλος της διαίρεσης αναπτύσσεται στην επόμενη παράγραφο).

Στη συνέχεια απαντά η μέθοδος της **αιτιολόγησης**. Στην παράγραφο εντοπίζεται σε τέσσερα (4) σημεία ο αιτιολογικός σύνδεσμος «επειδή»:

«επειδή...κ.τ.λ.», «επειδή...κ.τ.λ.», «επειδή, δηλαδή, ...αλλά επειδή... συναναστροφής».)»

Επιπλέον, εντοπίζονται οι μέθοδοι της **σύγκρισης - αντίθεσης**, και των **παραδειγμάτων**:

- **Σύγκριση - Αντίθεση:** «και στις δύο περιπτώσεις ... συναναστροφής».
- **Παραδείγματα:** «(για τις υποθέσεις ... κ.τ.λ.)»
«(είναι διασκεδαστικός ... κ.τ.λ.)»

β) Ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι παρακάτω διαρθρωτικές λέξεις;

Άλλωστε (1η παράγραφος) → **προσθήκη**

δηλαδή (2η παράγραφος) → **επεξήγηση**

Όταν (2η παράγραφος) → **χρόνο**

λοιπόν (4η παράγραφος) → **συμπέρασμα**

- B3. α)** **εγκωμίασαν** = επαίνεσαν
ευχαρίστηση = τέρψη
συναναστροφής = συγχρωτισμού
ακατάλυτη = άρρηκτη
φθείρεται = αλλοιώνεται

- β)** **οικεία** ≠ ξένα
επιδέξιος ≠ ανίκανος
ωφέλεια ≠ βλάβη
αξία ≠ απαξία
αυστηρό ≠ επιεική

**B4. α) «διά το χρήσιμον» : φράση του Αριστοτέλη
«αγαπά» : ειρωνεία
(υλικό ή ηθικό) : επεξήγηση**

- β) Το β' ενικό πρόσωπο είναι το πρόσωπο του διαλόγου και της διαζώσης επικοινωνίας. Ο δοκιμιογράφος συνδιαλέγεται με τον αναγνώστη προσδίδοντας στο κείμενο ζωντάνια, αμεσότητα και παραστατικότητα. Το α' πληθυντικό πρόσωπο προσδίδει συλλογικότητα στο κείμενο, ο συγγραφέας συμμετέχει, έχει κοινή οπτική με τον αναγνώστη, απαιτεί συλλογική δράση με αποτέλεσμα να γίνει το κείμενο πιο παραστατικό.

Γ1. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αξιότιμοι καθηγητές, καθηγήτριες,
Αγαπητοί συμμαθητές, συμμαθήτριες,

Με αφορμή τη σημερινή εκδήλωση η οποία είναι αφιερωμένη στις ανθρώπινες σχέσεις στη σύγχρονη εποχή, ανέλαβα να σας παρουσιάσω ομιλία, πιστεύοντας ότι θα αποτελέσει τη βάση ενός γόνιμου προβληματισμού. Είναι γεγονός πως ο σύγχρονος άνθρωπος ζει και αναπνέει μέσα σε έντονη τεχνολογική και υλιστική ατμόσφαιρα, η οποία τον καθιστά όλο και περισσότερο αδιάφορο, γεγονός που δυσχεραίνει την πορεία του Εγώ προς το Εσύ. Καταντά ατομικιστής, εγωιστής, κλείνεται στον εαυτό του, δημιουργεί εικονικές, συμβατικές σχέσεις, γιατί κρατά τον εσωτερικό του κόσμο κλειστό, κάτω από ένα περιχαρακωμένο Εγώ.

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ

Α' σκέλος

Χαρακτηριστικά της γνήσιας φιλίας

- αγάπη, σεβασμός, ανιδιοτέλεια, αλληλεγγύη
- ειλικρίνεια, εντιμότητα, αμοιβαία εμπιστοσύνη
- εποικοδομητικός διάλογος → ουσιαστική επικοινωνία
- αλληλοκατανόηση, συλλογικότητα, συνέπεια
- συμπάρασταση, αρωγή, υποστήριξη
- ομοιότητα, όχι όμως ταύτιση, κοινός κώδικας αξιών

Β' σκέλος

Το Διαδίκτυο και ιδιαίτερα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν ανοίξει νέους δρόμους στις ανθρώπινες σχέσεις διευρύνοντάς τες και ταυτόχρονα εγκυμονώντας κινδύνους.

1. Θετικά χαρακτηριστικά

- κοινωνικοποίηση, αμεσότητα → ευκολότερη προσέγγιση
- εξοικονόμηση χρόνου, εκμηδένιση αποστάσεων → διατήρηση σχέσεων εξ αποστάσεως
- διευκόλυνση έκφρασης συναισθημάτων και συναισθηματική στήριξη
- αναζήτηση και εύρεση συμβουλών, νουθεσία
- διεύρυνση και σύσφιγξη φιλικών σχέσεων
- δημιουργία ομάδων με κοινά ενδιαφέροντα → ανταλλαγή οπτικοακουστικού υλικού

2. Αρνητικά χαρακτηριστικά

- τυποποίηση, επιδερμικότητα: δημιουργία επιφανειακών / ανούσιων σχέσεων
- δυσερμηνεία - παρεξηγήσεις εξαιτίας της ελευθεριότητας και της ασύδοτης δημοσιοποίησης προσωπικών δεδομένων
- δημιουργία πρόσκαιρης ευεξίας και επίπλαστης αίσθησης αυτολοκλήρωσης
- επαφή με άγνωστα και επικίνδυνα άτομα
- εγκλεισμός σε μια διαδικτυακή και κίβδηλη πραγματικότητα → αποκλεισμός από την πραγματική επαφή

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ως κατακλείδα της ανάλυσης που προηγήθηκε μπορεί να τεθεί η παρατήρηση ότι η γνήσια φιλία συνιστά απαραίτητο στοιχείο για την ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ανθρώπου. Στη σύγχρονη εποχή της τεχνολογικής επανάστασης τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να συμβάλλουν δημιουργικά στη σύναψη φιλιών, είναι, όμως, πιθανό να τις υπονομεύσουν και να δημιουργήσουν σχέσεις επιδερμικές, ωφελιμιστικές και ανούσιες. Στο πλαίσιο αυτό, οι άνθρωποι και κυρίως εμείς οι νέοι οφείλουμε να είμαστε επιλεκτικοί και αληθινοί, γιατί «η φιλία είναι δώρο ακριβό και ευτύχημα σπάνιο».

